

Forfatter: Baggesen, Jens

Titel: Udrag fra Labyrinten

Citation: Baggesen, Jens: "Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig", i Baggesen, Jens: *Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig*, udg. af TORBEN BROSTRØM, Gyldendal, 1971), s. 270. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-baggesen06-shoot-idm139952568600192/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Labyrinten eller Reise gennem Tydskland, Schweitz og Frankrig

Man seer ellers af *Manheims* vidtløftige Befæstning at Churfyrsterne have regnet paa, at Byen af sig selv vilde disciplinere sine Borgere; thi til at forsvare den behøves, foruden den ordentlige Besætning, omrent ligesaa mange Soldater, som den tæller Indvaanere af Mandkiønnet.

Billedgalleriet

Skulde jeg ikke see det mere, kommer jeg ikke paa min Hiemreise tilbage over *Manheim*, vilde jeg næsten fortryde at have seet det. Rigtig nok var det i kort Tid en overvættets Nydelse; men blot Nydelse uden Frugt er i Grunden en bedrøvelig Ting. Neppe er den forsvunden, før man finder, at man har tabt mere derved end man har vundet.

Den Nydelse, som Betragtningen af Kunstens Værker skjænker os, kan især lætteligen fortrydes, hvis den ikke langsomt, ordentligen, og med fuld Bevidsthed inddrikkes, hvis den i Hast nedslurkes, og saaledes beruser og overvælder, isteden for at kvæge og tilfredsstillende. Med den skønne Natur er det anderledes. Dens Nydelse er tienlig til alle Tider og paa alle Maader. Thi Naturen har den, i en vis Forstand *guddommelige* Egenskab, at den passer i alle de Tid- og Rum-Former, vor Forestillingsevne betiener sig af, for at fatte den. Den er paa eengang stor, skøn og behagelig i det Heele og i sine Deele, for det hurtigste Blik, og for den langsomste Skuen; dens Melk og Honning er stedse sund, hvad enten man tyller sig dermed eller blot nipper dertil. Man kunde ligne dens Nydelse med Barnets Dien. Den *mennekelige* Kunst har en meget trangere Sphære – kun under visse Betingelser bliver dens Nydelse os fuldstændig, behagelig, og gavnlig. Den fordrer en vis Afstand, gode Stunder, og i visse Maader *Kunst i at nyde*. Den har et bestemt Maal, lig den til-lavede Drik og Spise, som ingenlunde bør overskrides, og for-døies ikke nær saa let som Naturen.

Ogsaa denne kan matte; men den Mathed, som en voxende Fortryllelse i paa hinanden følgende skønne Egne, med afvexlende Udsigter, forvoider, er som Søvnens efter en mødig Dag, da derimod Udmattelsen efter mangfoldige Kunstarbejders Be-